

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АТЕСТАЦІЯ (ОСНОВНА ІНОЗЕМНА МОВА)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Німецька мова і література, англійська мова»

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Атестація (основна іноземна мова)
Викладач (і)	Корольова Наталія Олександрівна
Контактний телефон викладача	099 08 40 968
E-mail викладача	natalia.korolova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	1,5 кредити ЄКТС, 45 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	https://knf.pnu.edu.ua/hrafik-konsultatsij/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Атестація здобувачів вищої освіти – випускників за освітнім рівнем бакалавра здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення теоретичної та практичної частини навчання за відповідним освітнім рівнем з метою встановлення фактичної відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за конкретною спеціальністю.

Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня загально-професійних і спеціалізовано-професійних компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем національної рамки кваліфікацій і Освітньо-професійною програмою підготовки фахівців за спеціальністю. Для проведення атестації випускників створюються Екзаменаційна комісія, строк повноважень якої становить один календарний рік. Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю Екзаменаційної комісії здійснює ректор університету.

Студенти стаціонарної та заочної форм навчання складають комплексний державний екзамен (письмове тестування з філологічної підготовки; читання, літературний переклад уривка оригінального художнього тексту; лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту).

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Питання з теорії мови

1. Der Laut und das Phonem. Theorie des Phonems.
2. Das deutsche Konsonantensystem. Prinzipien der Klassifikation der deutschen Konsonanten.
3. Das deutsche Vokalsystem. Prinzipien der Klassifikation der deutschen Vokale.
4. Die deutschen Konsonanten im Vergleich zu den ukrainischen.
5. Die deutschen Konsonanten nach der Artikulationsart und nach der Artikulationsstelle/ bzw. nach dem artikulierenden Organ.
6. Die deutschen Vokale im Vergleich zu den ukrainischen.
7. Das Wernersche Gesetz.
8. Das Wort „deutsch“
9. Die erste Lautverschiebung.
10. Die Herausbildung der gemeindeutschen nationalen Literatursprache.
11. Die Sprachdenkmäler des Althochdeutschen.
12. Die zweite Lautverschiebung.
13. Der althochdeutsche Sprachraum und seine Mundarten.
14. Die alten Germanen und das Werden der deutschen Nationalität.
15. Bereicherung des deutschen Wortschatzes durch den Bedeutungswandel.
16. Die Arten der Synonyme und Antonyme in deutschen Sprache.
17. Fach- und Beruflexik.

18. Morphologische Klassifikation der Komposita.
19. Realienwörter. Definition. Klassifikation. Übersetzung.
20. Sonderwortschätze sozialer Gruppen.
21. Strukturell-genetische Klassifikation der Komposita.
22. Strukturell-semantiche Klassifikation der deutschen Phraseologismen von I.I. Cernyschewa.
23. Strukturell-semantiche Klassifikation der Komposita.
24. Das Wort als Grundeinheit der Sprache. Seine Funktionen. Die Definition des Wortes.
25. Die Bedeutung des Wortes. Die Typen der lexikalischen Bedeutung, ihre Elemente.
26. Polysemie des Wortes und seine semantiche Struktur
27. Wortbildungsmittel, -arten und -modelle
28. Die morphologische Struktur des Wortes.
29. Hauptzüge des deutschen Sprachbaus
30. Die grammatischen Bedeutungen, Formen und Kategorien.
31. Die innere Flexion beim deutschen Verb.
32. Die analytischen Formen im deutschen Sprachbau.
33. Die Kriterien der Aussonderung der Wortarten
34. Die grammatischen Kategorien des Substantivs. Das grammatische Geschlecht.
35. Die Kategorie der Bestimmtheit / Unbestimmtheit des Substantivs.
36. Morphologische Klassen deutscher Verben.
37. Strukturell-semantiche Subklassen der Verben.
38. Die Valenz des Verbs.
39. Grammatische Kategorien des Verbs.
40. Die kommunikative Gliederung des Satzes.
41. Die traditionelle Satzgliederung.
42. Die Funktionen der Wortfolge im Satz.
43. Funktionale Stile der deutschen Sprache.
44. Hauptmittel der Bildkraft.
45. Stilistische Werte der Satzarten und der Wortfolge.
46. Lexikalisch-syntaktische Stilfiguren
47. Stilistische Leistung der Phraseologismen.
48. Die Darstellungsarten. Redetypen.
49. Mittel zum Ausdruck von Humor und Satire.
50. Morphologie aus stilistischer Sicht: Wortarten, Artikel, Modi und Genera Verbi.
Stilistische Leistung der Wortbildung.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

- комплексна перевірка й оцінка теоретичної та практичної фахової підготовки здобувачів вищої освіти з метою встановлення відповідності засвоєних ними рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти, освітньої програми, навчального плану;
- прийняття рішення про присудження випускникам ступеня бакалавра філології за спеціалізацією 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, видачу випускникам диплома (звичайного зразка чи з відзнакою);
- розробка пропозицій щодо покращення якості підготовки фахівців за відповідною спеціалізацією.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК 1 Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 13 Здатність використовувати різноманітні перекладацькі прийоми та методи при перекладі текстів різних жанрів і стилів з основної іноземної мови.

ФК 14 Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу, здатність добирати та використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання іноземних мов.

Результати навчання:

1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

20. Вміти застосовувати перекладацькі прийоми та методи для забезпечення перекладу текстів різних стилів і жанрів.

21. Володіти методикою проведення навчальних занять з іноземних мов, застосовувати різноманітні форми, прийоми, методи та технології ефективного навчання іноземних мов, аналізувати результати засвоєння матеріалу, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
практичні заняття	
самостійна робота	45

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	035 Філологія	4	Н

Тематика навчальної дисципліни		
Тема	кількість год.	
	Вид заняття	Самостійна робота
Завдання 1. Письмове тестування з філологічної підготовки.	Самостійна робота упродовж семестру	15
	Тестування	
Завдання 2. Читання, літературний переклад уривка оригінального художнього тексту.	Самостійна робота упродовж семестру	15

	Співбесіда	
Завдання 3. Лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту.	Самостійна робота упродовж семестру Співбесіда	15
	ЗАГ.:	45

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання	<p>Система оцінювання дисципліни відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, що регламентовані в університеті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника - Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника - Положення про порядок створення та роботу екзаменаційної комісії у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <p>1. Письмове тестування з філологічної підготовки: Шкала оцінювання (Стандартна % (% правильних відповідей), максимум – 100%) Кількість тестових завдань – 50</p> <p>Завдання 2. Читання, літературний переклад уривка оригінального художнього тексту: <i>Університетська шкала - 90 – 100</i> Студент демонструє максимально сформовані практичні навички роботи з текстами: читає логічно, правильно, виразно, з правильним інтонуванням; перекладає текст, оформлюючи речення у відповідності з вимовними, синтаксичними, лексико-стилістичними нормами української мови; інтерпретує зміст тексту, дотримуючись правил фонетичного й граматичного оформлення німецького мовлення; висловлює аргументовані судження про основні проблеми, дійових осіб, події тощо; робить висновки. Допускаються 1-2 незначні помилки граматичного характеру. <i>Університетська шкала - 80 – 89</i> Студент демонструє близькі до максимально сформованих практичні навички роботи з текстами: читає правильно, виразно; перекладає текст, оформлюючи речення у відповідності з вимовними, синтаксичними, лексико-стилістичними нормами української мови, інтерпретує зміст тексту, дотримуючись</p>
-----------------------------	--

правил фонетичного й граматичного оформлення німецького мовлення; висловлює досить аргументовані судження про основні проблеми, дійових осіб, події тощо, проте з незначними неточностями, які легко усуває. Допускаються 2-3 граматичні помилки.

Університетська шкала - 70 – 79

Студент демонструє добре сформовані практичні навички роботи з текстами. Допускаються 1-2 помилки під час читання запропонованого тексту. Студент перекладає текст, оформлюючи речення у відповідності з вимовними, синтаксичними, лексико-стилістичними нормами української мови; інтерпретує зміст тексту, дотримуючись правил фонетичного й граматичного оформлення німецького мовлення; висловлює достатньо аргументовані судження про основні проблеми, дійових осіб, події тощо, проте з незначними неточностями. Допускаються 2-3 фонетичні та граматичні помилки.

Університетська шкала - 60 – 69

Студент демонструє основні практичні навички роботи з текстами: недостатньо виразне читання запропонованого тексту, наявність помилок, відхилення від правильного інтонування, в основному адекватно перекладає уривок, але робить помилки під час перекладу сталих синтаксичних конструкцій, словосполучень, фразеологізмів, під час інтерпретації змісту тексту. Намагається висловлювати судження про проблеми, події, але допускає помилки, які частково усуває. Допускаються 4-5 типових фонетичних і граматичних помилок.

Університетська шкала - 50 – 59

Студент демонструє окремі практичні навички роботи з текстами: невиразно читає запропонований текст, робить серйозні помилки під час перекладу тексту, що впливають на розуміння його змісту, намагається інтерпретувати зміст тексту, однак допускає суттєві неточності. Допускаються 5-6 типових фонетичних і граматичних помилок.

Університетська шкала - 26 – 49

Студент демонструє лише окремі практичні навички роботи з художніми текстами: невиразно читає запропонований уривок тексту, робить серйозні помилки, не вміє дати адекватний переклад тексту, не вміє інтерпретувати зміст тексту.

Університетська шкала - 0-25

Практичні навички роботи з текстами у студента не сформовані. Він потребує повторного вивчення курсу.

Завдання 3. Лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація уривка оригінального художнього тексту.

Університетська шкала - 90 – 100

Студент уміє чітко й ясно проінтерпретувати будь-який художній текст, спираючись на традиційний лінгвістичний та когнітивний аналізи. не має труднощів щодо визначення теми, ідеї, особливостей композиції та характеристики дійових осіб та автора твору. Активно використовує лінгвістичну термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, уміє використовувати

знання суміжних дисциплін, зокрема стилістики, не допускає логічних та мовленнєвих помилок у усному мовленні.

Університетська шкала - 80 – 89

Студент уміє проінтерпретувати будь-який художній текст, залучаючи понятійний апарат і використовуючи основні проблеми навчальної дисципліни, використовує лінгвістичну термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, але порушує логічну структуру висловлювання під час інтерпретації, допускає незначні помилки мовленнєвого плану.

Університетська шкала - 70 – 79

Студент уміє проінтерпретувати будь-який художній текст, залучаючи понятійний апарат і використовуючи основні проблеми навчальної дисципліни, але порушує логічну структуру висловлювання під час інтерпретації, допускає помилки мовленнєвого плану.

Університетська шкала - 60 – 69

Студент уміє стисло проінтерпретувати будь-який художній текст, має уявлення про поняттєвий апарат курсу. Інтерпретує окремі частини тексту, образ автора на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі. Креативні вправи виконати не може. Мовлення має грубі мовленнєві й логічні помилки. Має прогалини у здобутих теоретичних знаннях.

Університетська шкала - 50 – 59

Студент має фрагментарні теоретичні знання та розпізнавальні практичні навички з усього курсу. Не володіє термінологією. Мова невиразна, обмежена, бідна. Словниковий запас не дає змогу проінтерпретувати текст на належному рівні.

Університетська шкала - 26 – 49

Студент не вміє здійснити жодної інтерпретації й лінгвістичного аналізу, не володіє навіть на побутовому рівні програмним матеріалом курсу «Інтерпретація художнього тексту», не працює в аудиторії з викладачем або самостійно.

Університетська шкала - 0-25

Практичні навички роботи з текстами у студента не сформовані. Він потребує повторного вивчення курсу.

Відсоткове співвідношення:

30% – завдання 1;

30 % – завдання 2;

40% – завдання 3.

Підсумкова оцінка вираховується як сума балів, отриманих за виконання усіх завдань. Максимальний бал – 100.

Університетська шкала	Національна шкала	Оцінка ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79	Добре	C
60 – 69	Задовільно	D
50 – 59	Задовільно	E
26 – 49	Незадовільно	FX

	0 – 25	Незадовільно	F
Умови допуску до атестації	Документом, що надає дозвіл на допуск здобувача вищої освіти до проходження атестації є розпорядження керівника навчального підрозділу, підписане за поданням завідувача випускової кафедри та заступника декана з навчальної роботи, яким одночасно затверджується склад екзаменаційних груп з числа здобувачів вищої освіти, що виконали всі вимоги навчального плану зі спеціальності та допускаються до проходження атестації.		

7. Політика навчальної дисципліни

Екзаменаційна комісія працює у терміни, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік.

- Складання підсумкової атестації проводиться, як правило, в приміщеннях Університету.
- У випадку відсутності здобувача вищої освіти на засіданні Екзаменаційної комісії з поважних причин, підтверджених відповідними документами, за рішенням Голови екзаменаційної комісії, графік роботи Екзаменаційної комісії може бути подовжений, але не пізніше, ніж до 30 червня включно поточного навчального року.
- Засідання Екзаменаційної комісії є відкритими і проводяться за участю більше ніж половини її складу та обов'язкової присутності голови Екзаменаційної комісії. Засідання Екзаменаційної комісії оформлюються протоколом.
- Виконання всіх екзаменаційних завдань атестаційного екзамену є обов'язковим. Незадовільна оцінка за виконання одного з екзаменаційних завдань є підставою для виставлення незадовільної оцінки за атестаційний екзамен.
- Підсумкова оцінка визначається як середня з позитивних оцінок за кожен вид екзаменаційних завдань (якщо інше не передбачено програмою атестаційного екзамену).
- Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань здобувачів вищої освіти, а також рішення про присудження випускникам ступеня бакалавра філології за спеціалізацією 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, видачу випускникам диплома (звичайного зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні атестаційної комісії відкритим голосуванням. За однакової кількості голосів голос голови Екзаменаційної комісії є вирішальним.
- Повторне складання (перескладання) підсумкової атестації з метою підвищення оцінки не дозволяється.
- Якщо відповідь здобувача вищої освіти на підсумковій атестації не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що здобувач вищої освіти не пройшов атестацію та у протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому виставляється оцінка «незадовільно» (менше 50 балів).
- У випадку, якщо здобувач вищої освіти не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії для складання екзаменів, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з відсутністю на засіданні.
- Здобувачі вищої освіти, які не склали підсумкову атестацію у зв'язку з відсутністю без поважних причин або отриманням незадовільної оцінки, мають право на повторне складання атестаційного екзамену протягом трьох років після відрахування з Університету (у період роботи Екзаменаційної комісії з відповідної спеціальності).

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів

академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за покликанням: [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#) та [Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності](#).

8. Рекомендована література

1. Корольова Н. О., Грималюк А.М. Лінгвостилістичний аналіз тексту: навчально-методичний посібник для студентів факультету іноземних мов. Івано-Франківськ. Видавець: Кушнір Г.М. 2024. 130 с.
2. Сушко-Безденежних М.Г. Stilistik des Deutschen. Курс лекцій зі стилістики німецької мови для студентів факультетів іноземних мов. Навчальний посібник. Суми. 2011. 120 с. [://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/55-1.pdf]
3. Пилипенко Р.С., Ковальова Т.П. Тестові завдання зі стилістики німецької мови. Посібник-практикум. Житомир. 2018. 125 с.
[<http://eprints.zu.edu.ua/27238/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9F%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9A%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%282%29.pdf>]
4. Корольова Н.О. Національна ментальність у дзеркалі художньої літератури (на матеріалі роману «Чарівна гора»). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2022 № 58. С. 85-88
5. Лінгвостилістична інтерпретація тексту (для факультетів іноземних мов ... Критерії оцінювання якості знань студентів: оцінка якості знань студентів. Режим доступу: [<https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%86%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%85%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B6%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D1%83%20%20%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D1%83%20%D0%9D%D0%9C%D0%9A%D0%94.docx?id=a4a1e95e-4a26-420a-aed3-ee23d86aeb57>]
6. Sitta H. Kritische Überlegungen zur Textsortenlehre. Studien zur Texttheorie und zur deutschen Grammatik [<https://ids-pub.bsz-bw.de/frontdoor/index/index/year/2014/docId/2242>]
7. Тимченко Є. П. Порівняльна стилістика німецької та української мов. Вінниця, 2006. 240 с.
8. Brinker K. Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden. Überarbeitete und erweiterte Auflage. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2010. 160 S.
9. Fix Ulla, Poethe Hannelore, Yos Gabrielle. Textlinguistik und Stilistik für Einsteiger. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag, 2003. 236 S.
10. Fleischer W. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. 2. Aufl. Frankfurt am Main: Peter Lang, 1996. 341 S.
11. Eroms H. W. Stil und Stilistik: eine Einführung. Berlin: Schmidt, 2008. 255 S.
12. Göttert Karl-Heinz. Einführung in die Stilistik. München, 2004. 288 S.
13. Helbig G. Linguistische Theorien der Moderne. Berlin: Weidler Buchverlag. 2002. 394 S.
14. Heinemann M., Heinemann W. Grundlagen der Textlinguistik. Interaktion- Text-Diskurs.

- Tübingen: Niemeyer, 2002. 281 S.
15. Hodakowska N. Stilistik der deutschen Sprache. Навчальний посібник для студентів германістів. Київ. 2010. 216 с.
 16. Halliday, M.A.K. Ruqaiya Hasan. Cohesion in English.
[https://kupdf.net/download/cohesion-in-english-halliday-amp-hasan-1976_58cb70e0dc0d60db13c34635_pdf]
 17. Sandig Barbara. Stilistik der deutschen Sprache. Berlin, 2006. 368 S.
 18. Sanders W., Linguistische Stilistik. 1. Aufl. Göttingen: Vandenhöck u. Ruprecht, 1977. 200 S.
 19. Sowinski B. Stilistik: Stiltheorien und Stilanalysen. 2. Überarb. und akt. Aufl. Stuttgart, Weimar: J.B. Metzler, 1999. 248 S.
 20. Duden "Grammatik der deutschen Gegenwartssprache" / hrsg. und bearb. von Günther Drosdowski in Zusarb. mit Peter Eisenberg – 10., völlig neu bearb. und erw. Aufl. Mannheim [u.a.] : Dudenverlag, 2022. 984 S.
<https://www.duden.de/sprachwissen/sprachratgeber/Duden-Die-Grammatik-10-Auflage>
 21. Hinka B.I. Lexikologie der deutschen Sprache (Vorlesungen und Seminare). Ternopil : TNPU, 2008. 220 S.
 22. Konopka M., Strecker B. Deutsche Grammatik – Regeln, Normen, Sprachgebrauch. Berlin : Walter de Gruyter Verlag, 2009. 368 S. https://ids-pub.bszbw.de/frontdoor/deliver/index/docId/7820/file/IDS_Jahrbuch_2008_Deutsche_Grammatik_2009.pdf
 23. OGuy O.D. Lexikologie der deutschen Sprache. Winnyts'a : Nowa Knyha, 2003. 416 S.
 24. Piankovska I.W. Vorlesungen in theoretischer Grammatik der deutschen Sprache. Кропивницький : ЦУДУ, 2020. 48 с.
https://cusu.edu.ua/images/inmov/kaf__nimmova/Vorlesungen_in_theoretischer_Grammatik.pdf
 25. Schäfer R. Einführung in die grammatische Beschreibung des Deutschen. Dritte, überarbeitete und erweiterte Auflage. Berlin : Language Science Press, 2018. 602 S.
<https://langsci-press.org/catalog/book/224>
 26. Zlobinska-Görtz M. „Die innere Form des Deutschen“ von Hans Glinz: Rezeption, Wirkung und sprachtheoretische Zuordnung : Inaugural-Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades der Philosophie (Dr. phil.) durch die Philosophische Fakultät der HeinrichHeine-Universität Düsseldorf : Düsseldorf, 2018. 287 S. https://docserv.uni-duesseldorf.de/servlets/DerivateServlet/Derivate49190/Druckversion_PDF_A-1b.pdf
 27. Wenhrynowytsch A. Testaufgaben in der theoretischen Grammatik der deutschen Sprache. Івано-Франківськ : КГМ, 2009. 35 S.
 28. Theoretische Grammatik: навч. посіб. для студ. 4 курсу ф-ту «Референт-перекладач» з дисципліни «Теоретична грамати́ка» (нім. мова) / Нар. укр. акад., [каф. герм. та роман. філол. ; упоряд. Ж. Є. Потапова]. Х. : Вид-во НУА, 2017. 68 с.
<https://nua.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/08/Theoretische.pdf>
 29. Білоус О.М. Порівняльна лексикологія (курс лекцій німецькою мовою): Навч. пос.: вид. 2-ге дооп. та доп. Кіровоград : РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2013. 244 с. https://cusu.edu.ua/images/download-files/inmov/posibniku/Лексикологія_New.pdf
 30. Боднар О.М. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Теоретична грамати́ка ДІМ». Ужгород :ФОП Олеоленко Л.О., 2019. 35 с.
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/50870>
 31. Венгринович А.А. Загальнотеоретичний курс другої іноземної мови (лекції і семінари): навч. посіб.: Івано-Франківськ : KGM Print, 2023. 129 с.
 32. Оніщенко Н.А. Конспект лекцій з порівняльної лексикології німецької та української мов: Навч.-метод. посіб. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2008. – 96 с.
http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/6882/2/kurs_lekzij.pdf

33. Пелашенко І.І. Теоретична грамати́ка сучасної німецької мови : посібник для семінарських занять. Донецьк : ДонНУ, 2003. 83 с.
34. Левицький В.В. Історія німецької мови. Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова Книга, 2007. 216 с.
35. Максимчук Б. В., Петрашук Н.Є. Історія німецької мови: практичний курс. Львів: ЛНУ, 2003. с. 31-38, 130-136, 210-216.
36. Bublyk W.N. Geschichte der deutschen Sprache. Вінниця, 2004 .
37. Ernst P. Deutsche Sprachgeschichte. Berlin, 2002 .
38. Махымтшук В., Петрашук Н. Lehr- und Übungsbuch zur Geschichte der deutschen Sprache. Lwiw, 2003.
39. Penzl, Herbert: Frühneuhochdeutsch. Bern etc.: Lang, 1984. 203 S.
40. Schmidt, Wilhelm (Hrsg.): Geschichte der deutschen Sprache. Berlin: Volk und Wissen, 2004. 412 S.
41. Taddey, Gerhard. Lexikon der deutschen Geschichte, Personen, Ereignisse, Institutionen von der Zeitwende bis zum Ausgang des 2. Weltkrieges. 2. überarbeitete Auflage: Alfred Kröner Verlag. Stuttgart, 1983. 1392 S.
42. https://histomania.com/Deutsche_Sprachgeschichte_W470606
43. <https://www.klett.de/alias/1004164>
44. <https://books.google.com.ua/books>
45. <https://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://85.214.96.74:8080/baerneu/beitraege/sprachgeschichte.pdf>
<https://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://fleiffheidt.files.wordpress.com/2011/01/geschichte-der-deutschen-sprache-i.pdf>

Корольова Наталія Олександрівна
(кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології)